Hukuk Bölümü 2008/187 E., 2009/199 K.

"İçtihat Metni"

4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nun 5.,6. ve 14. maddelerine muhalefet ettiği nedeniyle (avcılık belgesini, avlanma iznini almadan ve yasaklanan avlanma esas ve usulleri ile avlanma süreleri dışında avlanma) aynı Kanun'un 21/1. ve 24/1,3. maddeleri uyarınca, 19.10.2007 tarih, 0035 sayılı İdari Yaptırım Karar Tutanağı ile davacı adına idari para cezası kesilmiştir.

Davacı vekili söz konusu idari para cezası kararına karşı adli yargı yerinde itirazda bulunmuştur.

ALAŞEHİR SULH CEZA MAHKEMESİ; 29.02.2008 gün ve E: 2007/1070, K:2007/1070 D.İş sayı ile, itiraza konu idari para cezasının 4915 sayılı kanuna göre verildiği, bu kanunun 30. maddesine göre itiraza bakmak görev ve yetkisinin idari yargıya ait olduğu bildirildiğinden, Kabahatler Kanunun 3. ve 4915 sayılı kanunun 30/2. maddesi gereğince görevsizlik kararı vermiş; bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili, aynı istekle bu kez idari yargı yerinde dava açmıştır.

MANİSA İDARE MAHKEMESİ; 25.04.2008 gün ve E:2008/660 sayı ile, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nun 30. maddesinin 2. ve 3. fıkralarının; 8.2.2008 tarihli, 26781 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5728 sayılı Kanun'un 578/pp maddesiyle yürürlükten kaldırıldığı; öte yandan, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde "Bu Kanunun; a) İdari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde, b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında uygulanır" hükmüne yer verildikten sonra 27/1 maddesinde "İdari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir" hükmünün getirildiği; dosyanın incelenmesinden; dava konusu idari para cezasının 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu uyarınca verildiği, 5728 sayılı Kanun'un 578. maddesiyle yapılan değişiklik sonrasında, kanunda bu cezaya karşı yapılacak itirazlara idare mahkemelerinin bakmakla görevli olduğuna yönelik açık ve özel bir hüküm bulunmadığının anlaşıldığı; aktarılan hükümlere göre, dava konusu idari para cezasına karşı açılacak davanın görüm ve çözümü görevinin yer yönünden yetkili sulh ceza mahkemesine ait olduğu kanaatiyle, görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine, işin esasının incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesi'nce verilecek karara kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mustafa KICALIOĞLU, Mahmut BİLGEN, Turan KARAKAYA, Ayper GÖKTUNA, Serdar AKSOY ve Muhittin KARATOPRAK'ın katılımlarıyla yapılan 05.10.2009 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulunun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği…

…."açıkça belirtilmiştir.Bu durum göz önüne alındığında, olay bölümünde yazılı başvuru konusu para cezasına ilişkin görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

İdare mahkemesince 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen şekilde başvurulduğu ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ : Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ ile Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanun'unun 5., 6. ve 14. maddelerinin ihlali nedeniyle, Kanun'un 21/1., 24/1, 3. maddelerine göre verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

1.7.2003 tarih ve 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nun 21.maddesinin birinci fıkrasında, 5 inci maddenin birinci ve ikinci fıkraları gereğince tespit edilen av miktarı ve avlanma süreleri dışında avlananlara, idarî para cezası verileceği; 24. maddesinin birinci fıkrasında, 6 ncı maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında sayılan zehirle avlanma hariç diğer yasaklara ve esaslara aykırı hareket edenlere her bir aykırılık için ayrı ayrı olmak üzere idarî para cezası verileceği; üçüncü fıkrasında, bu Kanuna göre alınması gereken avcılık belgesini almadan avlananlara ve avlanma izni olmadan avlananlara idarî para cezası verileceği kurala bağlanmış; 30. maddesinin ikinci fıkrasında ise, verilen para cezalarının, 11.2.1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre sahiplerine tebliğ edileceği, bu cezalara karşı, tebellüğ tarihinden itibaren yedi gün içinde, idare mahkemesine itiraz edilebileceği, itirazın idarece verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmayacağı, bu konuda idare mahkemelerince verilen kararların kesin olduğu öngörülmüşken, 23.1.2008 gün ve 5728 sayılı Kanun'un 578. maddesi ile, 30. maddenin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır. 5728 sayılı Kanun hükümleri 8.2.2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Olayda, para cezasının kaldırılması istemiyle dava açılmış olup; 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nda son haliyle idari para cezasına karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

30.3.2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesini değiştiren 6.12.2006 günlü, 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesinde " (1) Bu Kanunun;

a) İdari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idari para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır" denilmiştir.

19.12.2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

İncelenen uyuşmazlıkta, öngörülen idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nda idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanunla değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Yasa hükümleri dikkate alınacağından, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, idare mahkemesinin başvurusunun kabulü ile sulh ceza mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ: Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Manisa İdare Mahkemesi'nin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Alaşehir Sulh Ceza Mahkemesi'nce verilen 29.02.2008 gün ve E: 2007/1070, K:2007/1070 D.İş sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 05.10.2009 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.